

Vandingssystem og økonomi ved markvanding

Ved etablering af et nyt vandingsanlæg helt fra bunden har et centerpivot-vandingsanlæg en økonomisk fordel. Der er dog også ulemper ved denne løsning.

Af Michael Højholdt, landskonsulent, Seges Innovation

Ved investering i vandingsanlæg skal den langsigtede investering være økonomisk rentabel ved forventet afgrødevalg, merudbytter, afgrødepriser og omkostninger ved vanding.

Dernæst vil det rette valg af vandingssystem være en central beslutning i planlægningen af effektiv markvanding.

Seges Innovation har samlet data om rodzonekapacitet og afgrødernes vandingsbehov og udarbejdet et regneværktøj. Det kan, ud fra førnævnte data og med afsæt i afgrødekalkuler for afgrøderne, kombinere merudbyttet ved vanding i de enkelte afgrøder med afgrødeprisen og beregne merindtjeningen. Herfra skal trækkes omkostninger til vanding på baggrund af investeringsberegninger på vandingsanlæg.

Værktøjet er ajourført 2025 med opdaterede eksempler på priser på anlæg og datagrundlag for afgrødepriser og maskin- og arbejdsomkostninger med udgangspunkt i aktuelle budgetkalkuler. Værktøjet bør anvendes med egne forudsætninger og kan hentes på Landbrugsinfo via QR koden.

Forskellige anlægstyper

Forskellige vandingssystemer har hver deres styrker og svagheder. Det er derfor vigtigt at overveje, hvilket system der bedst matcher de konkrete forhold, forventede fremtidige afgrødetyper og økonomiske rammer. Rette valg af vandingssystem kan have stor betydning for både tidsforbrug, vandforbrug, energiomkostninger og afgrødeudbytte.

Der kan opnås en god fordeling af vandet og en arbejdsbesparelse ved at vande med et centerpivot-anlæg.

I den netop udgivne FarmTest om bomvanding sammenlignes forskellige typer af vandingsanlæg på praktiske forhold og investering, drift samt årlige totale omkostninger. Den økonomiske sammenligning viser, at et

centerpivot-vandingsanlæg kan have en økonomisk fordel ved planlægning af et nyt markvandingsanlæg fra bunden, hvor der ikke er brugbare dele fra tidligere anlæg. Det skyldes, at anlægget kommer ud med de laveste årlige driftsomkostninger samt de laveste årlige totale omkostninger. Ydermere har denne anlægstype en god vandfordeling. Endelig er det sammenlignet med øvrige systemer arbejdsfrit i forhold til regelmæssig flytning af anlægget.

Ulemperne er, at anlægget er fast opstillet og ikke kan anvendes midlertidigt på lejede arealer, og at anlægget skal overvintrere i det fri. Endelig vil pivot-leverandørerne ger-

ne have større timeydelse på samme vandede areal end de sædvanlige danske anbefalinger til timeydelsen. Dette forhold skal afklares i forbindelse med ansøgning om tilladelse til indvinding af vand til markvandingsopgaven.

Inden du investerer i vanding

- Forhør dig om erfaringer hos andre, som har den type vandingsanlæg, som du er interesseret i.
- Indhent tilbud hos flere leverandører.
- Få lavet en sammenlignende økonomisk beregning for netop dine investeringer, inden valget af løsning træffes.

Læs FarmTesten og se investering og omkostninger ved tre anlægstyper her.

Find regnemodel til økonomien i markvanding her

